

Brusel 24. dubna 2025
(OR. en)

8235/25

JAI 491
SCHENGEN 22
SCH-EVAL 25
FRONT 95
IXIM 79
MIGR 145
ASILE 34
ENFOPOL 121
COMIX 121
CORDROGUE 45
VISA 60
IS
LI
NO
CH

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	23. dubna 2025
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2025) 185 final
Předmět:	SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉ RADĚ, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ Zpráva o stavu Schengenu 2025

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2025) 185 final.

Příloha: COM(2025) 185 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 23.4.2025
COM(2025) 185 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉ RADĚ, RADĚ,
EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU
REGIONŮ**

Zpráva o stavu Schengenu 2025

Zpráva o stavu Schengenu 2025

40. výročí Schengenu

1. Schengen jako strategické aktivum

Schengenská dohoda, podepsaná 14. června 1985, zahájila **novou éru strategické spolupráce a hlubší integrace, jejímž středobodem byla svoboda a bezpečnost občanů**. Její vize byla jednoduchá, ale hluboká: vybudovat Evropu, v níž by se občané mohli pohybovat přes vnitřní hranice bez překážek, což by podpořilo hospodářský růst, kulturní výměnu a sociální soudržnost a zároveň posílilo kolektivní bezpečnost.

Vytvoření schengenského prostoru bylo rozhodujícím momentem v procesu budování jednotné **Evropy – Evropy sloužící svým obyvatelům**¹. Schengenská dohoda přinesla hmatatelné výhody nejprve v příhraničních regionech, které jsou jádrem evropského integračního procesu, a tyto výhody se poté rozšířily na celý kontinent. V průběhu svého vývoje se schengenský projekt rozšířil nad rámec pouhé dohody o zrušení hraničních kontrol. Během let se Schengen stal odolným a mnohostranným systémem, jehož základem jsou účinná **správa vnějších hranic, společná pravidla pro víza, navracení a policejní spolupráci**, úzká koordinace mezi vnitrostátními orgány a užší mezinárodní spolupráce. Plně se začlenil do rámce EU, rozrostl se co do počtu členů i ambicí a symbolizuje závazek Evropy k jednotě, svobodě a bezpečnosti.

Čtyři desetiletí po svém vzniku Schengen zdaleka není jen symbolem mobility: je prostředkem ke zlepšení života občanů, usnadnění podnikání a posílení globálního postavení. Schengen je dnes základem silnější a bezpečnější Evropy a usnadňuje každodenní život více než 450 milionům Evropanů. Zůstává **projektem, který má sloužit občanům**, a zároveň se stal **strategickým aktivem Unie**, a to trojím způsobem.

Za prvé, schengenský prostor jako základní nástroj jednotného trhu je **rozhodující hnací silou hospodářského růstu, konkurenceschopnosti a hospodářské suverenity Evropy**. Ve stále méně stabilních celosvětových poměrech, v nichž se znovu objevuje geopolitické napětí a geoekonomická konkurence, potřebuje evropská ekonomika ke svému rozkvětu bezbariérové prostředí a menší míru vystavení vnějším závislostem. Schengenský prostor posiluje naši společnou odolnost tím, že podporuje volný pohyb zboží, služeb a osob. Hraje zásadní roli při udržování a posilování dodavatelských řetězců v celé Evropě a při konsolidaci jednotného trhu, jak zdůraznila Lettova zpráva².

¹ Závěry předsednictví ze zasedání Evropské rady ve Fontainebleau, červen 1984, [1984 June - fontainebleau_eng.pdf](#)

² „Much more than a market – Speed, Security, Solidarity. Empowering the Single Market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU Citizens“ (Mnohem více než jen trh – Rychlost, bezpečnost,

Za druhé, Schengen je **nejsilnější reakcí EU na výzvy světa, kde hrozby již nejsou omezeny hranicemi států**. Umožňuje nám využívat naše společné odborné znalosti a zdroje a vytvářet bezpečnostní rámec, který je mnohem silnější a účinnější než součet jednotlivých vnitrostátních systémů. Schengen poskytuje soubor nástrojů, společných zdrojů a schopností potřebných k řešení současných komplexních nadnárodních hrozeb pro svobodu a bezpečnost. Těmto hrozbám, ať už ze strany organizovaných zločineckých sítí nebo nepřátelských státních či nestátních aktérů, nemohou účinně čelit jednotlivé státy. V dnešní geopolitické a bezpečnostní situaci už Schengen není jen výhodou, ale nutností.

Za třetí, když se nepřátelští aktéři snaží Evropu oslabit a roztržít, je Schengen **silou jednoty, která Evropany sblíží**. Schengen posiluje jednotu a přispívá ke společné hmatatelné evropské identitě. Je to hluboce zakořeněná politická obrana proti pokusům zasít mezi Evropany rozkol a nedůvěru.

Aby lidé mohli plně využívat práv a svobod vyplývajících ze schengenského *acquis*, je klíčová vzájemná důvěra mezi členskými státy, která zase závisí na účinném provádění dohodnutých pravidel. Je třeba důsledně dodržovat společné normy pro boj proti nelegální migraci, organizovanému zločinu a terorismu a pro boj proti převaděčství a zároveň zajistit odpovídající ochranu základních práv. Pro udržitelnou spolupráci mezi členskými státy jsou nezbytné účinné mechanismy prosazování práva a koordinované úsilí na všech úrovních.

Dnes, stejně jako v roce 1985, je čas naši důvěru v tento projekt znovu potvrdit a uvědomit si, že se nacházíme v dalším rozhodujícím okamžiku našeho úsilí o zachování a upevnění silné a sjednocené Evropy. **Strategické aktivum vyžaduje neustálou obnovu a investice**, a to jak na úrovni politické a regulační, tak na úrovni provozní.

Investice do Schengenu jako strategického aktiva: rozvoj politické správy a regulačního rámce schengenského prostoru

Rámec správy Schengenu tvoří soubor společných pravidel a systém institucí a postupů zahrnující všechny politiky a opatření, které jsou základem dobře fungujícího schengenského prostoru. Zajišťuje bezproblémové fungování schengenského prostoru v souladu s politickými cíli na základě zásad sdílené odpovědnosti, vzájemné důvěry a sledování dohodnutých pravidel. Je založen na úzké koordinaci všech orgánů a na úzké spolupráci mezi členskými státy a příslušnými agenturami EU.

V průběhu schengenského cyklu 2024–2025 poskytoval schengenský barometr+ pravidelný přehled hlavních faktorů, které mají vliv na schengenský prostor, a upevňoval tak **schengenskou situační analýzu**. Tyto informace zlepšují připravenost a rozvoj politik, například v oblasti boje proti obchodu s drogami, víz a navracení. Komise a belgické předsednictví uspořádaly v roce 2024 společně se zeměmi schengenského prostoru a agenturami pro spravedlnost a vnitřní věci pracovní setkání, na němž byla zdůrazněna potřeba zefektivnit oznamovací povinnosti, sjednotit definice klíčových ukazatelů a maximalizovat využívání dalších nástrojů, jako je EUROSUR, pro výměnu

informací. Jeho osm provozních závěrů, včetně mapování rámců pro podávání zpráv a řešení konkrétních nedostatků v údajích, bude určovat schengenský cyklus 2025–2026. Tím se barometr+ zdokonalí a stane se cílenějším a účinnějším nástrojem pro lepší správu.

Během belgického předsednictví bylo rovněž dosaženo pokroku při vytváření společného rámce pro lepší koordinaci, jak navrhla Komise³ v roce 2024. Bylo vytvořeno **zasedání vysokých úředníků pro Schengen** jako fórum pro řešení záležitostí společného zájmu a přípravu jednání pro zasedání schengenské rady. První zasedání se zaměřilo na správu, právní soudržnost a rozšíření. Druhé zasedání, které se konalo během maďarského předsednictví, kladlo důraz na regionální spolupráci jako konkrétní alternativu ke kontrolám na vnitřních hranicích, posílení správy vnějších hranic a spolupráci se třetími zeměmi. Tento formát bude i nadále hrát klíčovou roli při podpoře koordinace politik.

Globální politické prostředí prochází významnou proměnou, která představuje jak **operační výzvy, tak příležitosti**. Prohloubení a rozšíření schengenského prostoru by posílilo naše společné schopnosti při řešení těchto problémů. Je třeba strategicky přehodnotit provádění pravidel a zvýšit investice do oblastí s největším dlouhodobým dopadem, počínaje **vnější dimenzí** – silnou vízovou politikou a užší spoluprací se třetími zeměmi. Zároveň musíme účinně spravovat naše **vnější hranice** a zaměřit naše zdroje, vybavení a technologie na zvýšení bezpečnosti. Tím vzniknou podmínky pro **hlubší spolupráci v rámci schengenského prostoru** s cílem posílit kolektivní činnost a současně podpořit větší integraci mezi lidmi. Schengenský prostor v konečném důsledku není jen souborem izolovaných částí, ale soudržným systémem, v němž všechny části spolupracují na podpoře našich společných cílů a posilování naší společné odolnosti.

Byla posílena **monitorovací úloha** Komise. Na základě pokroku dosaženého v posledních letech bude Komise i nadále plně využívat možnosti provádět ověřovací návštěvy, opakované návštěvy, neohlášené návštěvy i další nástroje prosazování práva, které má k dispozici. Členské státy musí rovněž při řešení zranitelných míst zjištěných v rámci schengenských hodnocení a posouzení zranitelnosti provedených agenturou Frontex upřednostnit financování na úrovni EU. Proto je prioritním cílem zajistit, aby byly finanční prostředky EU strategicky propojeny s potřebnými reformami.

Investice do Schengenu jako strategického aktiva: operativní opatření

Schengenský hodnotící a monitorovací mechanismus, který je základním prvkem správy, představuje kompas systému, který odhaluje nedostatky a oblasti ke zlepšení dříve, než ohrozí integritu systému, a zajišťuje správnou rovnováhu opatření k odstraňování případných nedostatků. Základem Schengenu je vzájemná důvěra, která je v rámci hodnotícího mechanismu uplatňována v praxi. Země schengenského prostoru nejen zajišťují efektivní fungování svých systémů, ale také se navzájem aktivně podporují a uvědomují si, že úspěch (i neúspěch) jedné z nich má dopad na stabilitu a bezpečnost celého schengenského prostoru.

³ COM/2024/173 final.

V roce 2024 Komise provedla roční program hodnocení, jehož výsledkem jsou zprávy o zemích schengenského prostoru pro Chorvatsko, Polsko, Maďarsko, Česko a Slovensko. Komise rovněž sledovala provádění nápravných opatření, o nichž informovalo Řecko, Irsko a Dánsko. V únoru 2024 se uskutečnily neohlášené návštěvy konzulátů Německa, Polska a Španělska v indické Bombaji. Od předchozího hodnotícího cyklu zůstal nevyřešen pouze omezený počet závažných nedostatků, avšak stále existuje značný počet přetrvávajících problémů, které je třeba řešit.

Podrobnější informace o provádění hodnocení monitorovacích činností obsahuje **příloha 1 a příloha 2** přináší přehled osvědčených postupů zjištěných v nedávných schengenských hodnoceních.

2. Politická základna Schengenu: silný společný rámec správy

Máme-li se zorientovat v geopolitických změnách a jejich důsledcích pro svobodu a bezpečnost, je třeba potvrdit závazek ke dvěma základním zásadám: **sdílené odpovědnosti a vzájemné důvěře**. Jde o sdílenou odpovědnost za dodržování práv a bezpečnosti všech osob v celém schengenském prostoru a o vzájemnou důvěru mezi zeměmi schengenského prostoru v to, že každá část schengenského systému je řízena kompetentně a efektivně v souladu s vysokými společnými standardy.

Srovnávací přehled stavu Schengenu pro rok 2024 upozorňuje na asymetrie v provádění klíčových schengenských požadavků. Přibližně 65 % doporučení vydaných v rámci schengenského hodnotícího a monitorovacího mechanismu dosud nebylo provedeno. Přetrvávající nedostatky mají závažné praktické dopady.

Politické kroky k obnovení závazku sdílené odpovědnosti a vzájemné důvěře je třeba podpořit **rozhodnými kroky** jak na politické, tak i na operační úrovni, aby bylo zajištěno rychlé a účinné provádění schengenských pravidel. To vyžaduje spolehlivý rámec správy schengenského prostoru se silným politickým dohledem, koordinací a odpovědností.

V uplynulém roce bylo dosaženo pokroku při **konsolidaci rámce správy**, což byla klíčová priorita schengenského cyklu 2024–2025. Lepší nástroje Komise, včetně schengenského barometru+ a srovnávacího přehledu stavu Schengenu, pomohly zejména podpořit společné porozumění zemí schengenského prostoru klíčovými otázkám, které vyžadují společný postup, identifikovat případné nedostatky v provádění a překlenout rozdíly mezi technickou a politickou úrovní. To umožnilo strategičtější přístup k provádění a sledování schengenských hodnotících a monitorovacích činností.

Mohou se objevit nové příležitosti, jak plně využít politickou koordinaci a monitorování. Schengenská rada, po vzoru smíšeného výboru zřízeného v rámci dohod o přidružení k Schengenu, je odpovědná za poskytování strategických pokynů v oblasti politik, které mají vliv na fungování Schengenu. Cílem schengenské rady, která doplňuje Radu ve složení pro vnitřní věci, je vytvořit otevřené prostředí pro úzký politický dialog mezi subjekty s rozhodovací pravomocí v schengenském prostoru.

Pro zajištění toho, aby rámec správy skutečně fungoval, je třeba podporovat důkladné porozumění problematice v terénu, zlepšit kontrolu přetrvávajících slabin a nedostatků a přijmout větší kolektivní odpovědnost za účinná řešení. K překonání přetrvávajících nedostatků a zachování integrity společně dohodnutých pravidel je zapotřebí spolupráce, rozhodných kroků a konkrétních opatření.

Schengenský cyklus 2025–2026 by měl upřednostnit integrovanou koordinaci politik a rozhodování o všech otázkách, které mají strategický dopad na svobodu a bezpečnost v prostoru bez vnitřních hranic, a to **uvolněním plného potenciálu schengenské rady**.

- Komise bude podporovat úsilí o další posílení politického dohledu ze strany schengenské rady s cílem zajistit koordinovanější postup členských států v otázkách, které mají přímý dopad na fungování Schengenu, a usnadnění diskusí o společných výzvách.
- Každodenní řízení schengenského prostoru lze zlepšit dalším posílením společných nástrojů pro rychlé a účinné odhalování zranitelných míst v schengenském prostoru a reakci na ně. Komise vypracuje souhrnný srovnávací přehled stavu Schengenu, aby lépe podpořila schengenskou radu při určování klíčových priorit pro řešení nedostatků a přijímání rychlých opatření ke zmírnění vznikajících rizik.

Komise je připravena spolupracovat na dosažení těchto cílů v rámci priority 1 pro schengenský cyklus 2025–2026 se současným i nadcházejícím předsednictvím, jak je uvedeno v oddíle 5.

Činnost v schengenském cyklu 2025–2026 by měla zahrnovat také opatření na posílení **vnitrostátních systémů správy Schengenu** jak v zemích schengenského prostoru, tak v kandidátských zemích na přistoupení k EU. Komise uspořádá řadu pracovních setkání, na nichž bude možné se dohodnout na minimálních standardech, aby státy Schengenu mohly plně uplatňovat schengenský systém prostřednictvím účinných politických a správních struktur. Tato činnost bude vycházet z rozsáhlého vývoje a řídicích struktur vytvořených v rámci evropské integrované správy hranic. Tento přístup umožní propojení všech příslušných orgánů.

Na základě toho, co bylo uvedeno v schengenských hodnoceních, a na základě vlastních zkušeností Komise vyzývá všechny země schengenského prostoru, aby jmenovaly vnitrostátního koordinátora, který bude dohlížet na všechny záležitosti, jež mají vliv na fungování Schengenu, a zajistí jasné rozdělení odpovědnosti mezi všechny dotčené orgány.

Podle následných opatření k **tematickému hodnocení vnitrostátních strategií členských států pro integrovanou správu hranic na období 2019–2020**⁴ zahájily všechny země schengenského prostoru vnitrostátní procesy revize svých strategií. Ke konci roku 2024 formálně přijalo revidované strategie 12 zemí schengenského prostoru a osm zemí se na jejich přijetí teprve chystalo. Výsledky ukazují výrazné zlepšení, mimo jiné silnější rámce správy a

⁴ Prováděcí rozhodnutí Komise ze dne 17. prosince 2020 o vypracování zprávy o tematickém hodnocení vnitrostátních strategií členských států pro integrovanou správu vnějších hranic na období 2019–2020. C(2020) 8000 final.

lepší začlenění řízení o navrácení do vnitrostátních strategií. Většina zemí schengenského prostoru prokázala pokrok při sladování svých strategií s prioritami EU, v čemž se odráží pokroky v oblasti analýzy rizik, informovanosti o situaci a spolupráci s EU.

Přetrvávají však značné nedostatky v oblasti plánování lidských zdrojů, koordinace mezi orgány a finančních opatření. Pouze několik zemí schengenského prostoru úspěšně propojuje své strategie s akčními plány, analýzami potřeb a finančními rámci. Vnitrostátní strategie stále plně nezahrnují zvláštní ustanovení o zárukách dodržování základních práv a školení. Současně je třeba účinně integrovat povinnosti týkající se postupu prověřování stanovené v Paktu o migraci a azylu a sladit je s širším systémem evropské integrované správy hranic. Investice do systému správy evropské integrované správy hranic poskytnou pevný základ pro budování spolehlivých vnitrostátních rámců správy schengenského prostoru.

3. Politická a regulační základna: širší a hlubší Schengen

3.1 Širší schengenský prostor

Během 40 let se Schengen vyvinul z regionální iniciativy několika členských států EU ve skutečně evropský projekt⁵. Schengenský prostor se devětkrát rozšířil a dnes je největším prostorem volného pohybu bez kontrol na vnitřních hranicích na světě.

Bulharsko a Rumunsko se do schengenského prostoru plně začlenily 1. ledna 2025. Rozhodnutí Rady ze dne 12. prosince 2024⁶, které následovalo po jejím rozhodnutí ze dne 30. prosince 2023⁷ v téže věci, znamenalo završení osmnáctiletého procesu probíhajícího od okamžiku, kdy se obě země po svém přistoupení k EU staly schengenskými státy. Předpokládá se, že Bulharsko a Rumunsko ušetří plným připojením k schengenskému prostoru miliardy eur, neboť při zachování vnitřních hranic by společnosti působící v těchto dvou zemích platily podle odhadů miliardy eur ročně v důsledku zvýšených logistických nákladů, zpoždění ovlivňujících dodávky zboží a zařízení a zvýšených nákladů na pohonné hmoty a řidiče⁸.

Kypr pracuje na provádění schengenských doporučení⁹ a probíhá jeho první schengenské hodnocení. Komise Kypr v procesu hlubší integrace do schengenského systému podporuje.

Irsko je z účasti na všech ustanoveních schengenského souboru pravidel jedinečným způsobem vyňato¹⁰. Vzhledem k přínosům pro Irsko a schengenský prostor jako celek a poté, co Rada

---

⁵ Protokol č. 19 ke Smlouvě o fungování Evropské unie o schengenském *acquis* začleněném do rámce Evropské unie se vztahuje na 30 zemí. Kontroly na vnitřních hranicích byly zrušeny mezi 29 zúčastněnými zeměmi.

⁶ Rozhodnutí Rady (EU) 2024/3212 ze dne 12. prosince 2024, kterým se stanoví datum zrušení kontrol osob na vnitřních pozemních hranicích s Bulharskou republikou a Rumunskem a mezi nimi (Úř. věst. L 3212, 23.12.2024).

⁷ Rozhodnutí Rady (EU) 2024/210 ze dne 30. prosince 2023 o plném uplatňování ustanovení schengenského *acquis* v Bulharské republice a Rumunsku (Úř. věst. L 120, 4.1.2024).

⁸ Náklady pro jednotný trh v důsledku nečlenství v schengenském prostoru – dopad v případě Bulharska a Rumunska, zpráva z vlastního podnětu, Evropský hospodářský a sociální výbor, INT 1046, 4. prosince 2024.

⁹ Dokumenty Rady: 5535/21, 10403/22, 12636/21, 12638/21, 12639/21, 11237/24.

¹⁰ Články 4 a 5 protokolu č. 19 ke Smlouvě o fungování Evropské unie o schengenském *acquis* začleněném do rámce Evropské unie.

Irsku povolila účast v některých oblastech¹¹, jako je Schengenský informační systém a také policejní spolupráce a justiční spolupráce v trestních věcech, probíhá v současné době jeho následné schengenské hodnocení¹². Komise hodlá vydat zprávu o schengenském hodnocení¹³ pro Irsko v roce 2025. V případě kladného výsledku to Radě umožní uvést tato ustanovení¹⁴ v Irsku v platnost, což povede k posílení schengenské spolupráce.

Vzhledem k tomu, že **EU se připravuje na další rozšíření** a několik kandidátských zemí pokročilo v přístupových jednáních, rozšíří se schengenský prostor i na tyto země, které jsou povinny přijmout a uplatňovat schengenský soubor pravidel ode dne svého vstupu do EU. V zájmu řešení složitých otázek spojených s rozšiřováním schengenského prostoru a zajištění dobře připraveného integračního procesu bude nezbytné vytvořit nový transparentní, účinný a efektivní rámec pro přijímání do schengenského prostoru. Na základě zkušeností z posledního rozšíření Schengenu musí rámec zajistit předvídatelný a spravedlivý proces, který umožní novým zemím postupně využívat výhod účasti v schengenském prostoru a nakonec jako poslední milník odstranit kontroly na vnitřních hranicích.

Tento proces vyžaduje důsledné monitorování ve všech fázích, aby bylo zajištěno, že nové země schengenského prostoru budou trvale splňovat vysoké standardy uplatňované stávajícími zeměmi ve všech oblastech, které jsou pro konečné zrušení kontrol na vnitřních hranicích nezbytné. Jako první krok musí tyto země během přístupových jednání pokračovat v zavádění právních, správních a provozních norem, které jsou nezbytné pro to, aby byl schengenský systém v době jejich vstupu do EU zakotven do plně funkčního vnitrostátního rámce správy. To vyžaduje důkladnou přípravu, včetně provádění schengenského akčního plánu, jak je uvedeno ve sdělení o politice rozšíření EU pro rok 2024¹⁵.

3.2 Prohloubení Schengenu s cílem připravit jej na digitální věk

EU v současné době mění způsob správy hranic a přechází od převážně fyzických hraničních kontrol k modernějšímu a digitálnímu hraničnímu systému. Je nezbytné urychlit **digitalizaci schengenského rámce**, aby se zvýšila bezpečnost občanů, posílily vnější hranice, zlepšila spolupráce v oblasti prosazování práva a usnadnilo se cestování v dobré víře do schengenského prostoru i volné cestování v něm, a to vše při zajištění ochrany základních práv a bezpečnostních standardů.

---

¹¹ Rozhodnutí Rady 2002/192/ES ze dne 28. února 2002 o žádosti Irska, aby se na ně vztahovala některá ustanovení schengenského *acquis*.

¹² V souladu s článkem 2 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2020/1745 byly v roce 2021 v rámci prvotního hodnocení Irska provedeny hodnotící návštěvy týkající se policejní spolupráce a Schengenského informačního systému. Ve dnech 25. až 29. listopadu 2024 byla v souladu s čl. 21 odst. 3 nařízení (EU) 2022/922 provedena ověřovací návštěva s cílem posoudit pokrok, kterého Irsko dosáhlo. Ačkoli byl určitý pokrok zaznamenán, Irsko musí učinit ještě další kroky k realizaci očekávaných nápravných opatření. Komise bude provádění akčního plánu i nadále monitorovat.

¹³ Zahrnující hodnocení toho, jak Irsko plní požadavky na justiční spolupráci v trestních věcech, spolupráci v oblasti drog a článek 26 Schengenské úmluvy, vypracované hodnotícím týmem.

¹⁴ Rozhodnutí Rady 2002/192/ES ze dne 28. února 2002 o žádosti Irska, aby se na ně vztahovala některá ustanovení schengenského *acquis*.

¹⁵ Sdělení Komise o politice rozšíření EU pro rok 2024 ze dne 30.10.2024. COM(2024) 690 final.

V rámci úsilí o to, aby se schengenský prostor stal celosvětovým referenčním standardem v oblasti usnadnění bezproblémového a bezpečného cestování, vstoupila v lednu 2025 v platnost nová pravidla¹⁶ upravující účinné využívání cestovních informací („předběžné informace o cestujících“) ze strany pohraničních a donucovacích orgánů. Jedná se o důležitý krok ke zvýšení bezpečnosti, aniž by došlo ke zhoršení zážitku z cestování, při současném respektování ochrany údajů a práv na soukromí. V roce 2025 hodlá Komise zahájit hodnocení pravidel pro používání údajů jmenné evidence cestujících s cílem analyzovat jejich účinnost a účelnost.

Digitalizace postupů na vnějších hranicích EU je klíčovým prvkem řešení bezpečnostních rizik. V prosinci 2024 předložila Komise návrh na postupné zahájení provozu **Systému vstupu/výstupu**. Tento návrh umožňuje zemím schengenského prostoru zavádět Systém vstupu/výstupu na svých vnějších hranicích postupně, po dobu šesti měsíců, což jim i agentuře eu-LISA poskytne flexibilitu a nástroje k vyřešení zbývajících problémů před úplným zavedením systému. Komise vyzývá spolunormotvůrce, aby zajistili rychlé vyjednání a rychlé přijetí návrhu. Je třeba urychleně dokončit přípravy na zavedení **Evropského systému pro cestovní informace a povolení**, neboť řada zemí schengenského prostoru se potýká s obtížemi při zavádění požadovaných opatření.

Komise vyzývá Evropský parlament a Radu, jakož i orgány členských států a agenturu eu-LISA, aby zajistily, že tyto zásadní inovace budou plně funkční a budou se řídit novým harmonogramem¹⁷, který v březnu 2025 schválila schengenská rada.

Zatímco tyto systémy výrazně zvýší bezpečnost a efektivitu cestování, návrh Komise na **digitalizaci cestovních dokladů**, předložený v říjnu 2024¹⁸, je součástí širšího závazku k zavádění digitálních inovací ve prospěch cestujících. Cílem této iniciativy je stanovit společný standard pro digitální cestovní doklady a zavést mobilní aplikaci pro celou EU, která pomůže zjednodušit hraniční kontroly a zajistí bezproblémové cestování pro všechny cestující. V současné době probíhají jednání s Evropským parlamentem a Radou, aby se tato ambice stala skutečností. Pracuje se také na modernizaci postupů udělování víz, aby účinnější a bezpečnější postup udělování víz mohli využívat i státní příslušníci třetích zemí. V návaznosti na návrh Komise o digitálních vízech byly legislativní postupy ukončeny přijetím v roce 2023. V současné době se přezkoumávají související prováděcí akty a cílem je zahájit vývoj platformy EU pro podávání žádostí o víza v roce 2026, aby bylo možné zahájit provoz platformy a zavést digitální víza v roce 2028.

Vzhledem k tomu, že společenské a technologické změny probíhají nebyvalým tempem, které bylo v době vzniku Schengenu nepředstavitelné, musí se schengenský prostor přizpůsobit, aby si udržel náskok. Zásadní význam pro transformaci správy hranic a umožnění včasného odhalování hrozeb budou mít **nově vznikající technologie a digitální řešení**. Investice do

---

¹⁶ Nařízení (EU) 2025/12 a nařízení (EU) 2025/13.

¹⁷ Podle revidovaného harmonogramu bude Systém vstupu/výstupu zaváděn postupně od října 2025. Evropský systém pro cestovní informace a povolení bude spuštěn v posledním čtvrtletí roku 2026.

¹⁸ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí aplikace pro elektronické předkládání cestovních údajů („digitální cestovní aplikace EU“) a mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399 a (EU) 2018/1726 a nařízení Rady (ES) č. 2252/2004, pokud jde o používání digitálních cestovních oprávnění (COM/2024/670 final); návrh rozhodnutí Rady o vydávání digitálních cestovních oprávnění založených na průkazech totožnosti (COM(2024) 671 final).

výzkumu a vývoje budoucích evropských technologií pro správu a zabezpečení hranic by měly i v budoucnu chránit schengenský prostor pomocí nejmodernějších evropských řešení. To vyžaduje navázání užších partnerství, mimo jiné se zeměmi přidruženými k Schengenu a se zúčastněnými stranami z veřejného i soukromého sektoru, jako jsou výzkumní pracovníci, podnikatelé, inovativní podniky nebo výzkumné a technologické organizace. Tuto činnost je třeba doplnit zvýšenou **připraveností** prostřednictvím pokročilých systémů detekce hrozeb, nepřetržitého monitorování kritické infrastruktury a zavedením protokolů pro reakci v reálném čase. Tato opatření jsou nezbytná pro zvládnutí rostoucích hrozeb narušení kybernetické bezpečnosti, a to i v agenturách EU a datových systémech týkajících se hranic.

3.3 Prohloubení Schengenu s cílem přizpůsobit se měnícímu se bezpečnostnímu prostředí

Dne 1. dubna 2025 přijala Komise strategii **ProtectEU: novou Evropskou strategii vnitřní bezpečnosti**, která stanoví práci na posílení bezpečnostního aparátu EU v nadcházejících letech a na začlenění bezpečnostních aspektů do všech právních předpisů, politik a programů EU. Podobné úsilí je třeba vyvinout i na vnitrostátní úrovni, neboť schengenská hodnocení v roce 2024 odhalila přetrvávající nedostatky ve strategickém přístupu k vnitřní bezpečnosti. Vnitrostátní orgány stále fungují izolovaně, provádějí *ad hoc* opatření a chybí jim komplexní evropský přístup. To brání zemím schengenského prostoru ve stanovení vnitrostátních priorit, strategickém plánování kapacit a navrhování přeshraničních a doplňkových opatření na všech úrovních (celostátní, regionální i místní). Zajištění vnitřní bezpečnosti v oblasti bez kontrol na vnitřních hranicích proto vyžaduje přístup, který podpoří hlubší a strukturovanější spolupráci mezi vnitrostátními donucovacími orgány i na evropské úrovni, a to i v oblasti správy.

Jak bylo oznámeno ve strategii vnitřní bezpečnosti, Komise bude vypracovávat a předkládat pravidelné analýzy hrozeb týkající se výzev v oblasti vnitřní bezpečnosti EU, aby podpořila diskuse s členskými státy na půdě Rady o vyvíjejících se výzvách v oblasti vnitřní bezpečnosti a výměnu informací o klíčových politických prioritách. Pro podporu širší činnosti ke zlepšení informovanosti o situaci je nezbytné, aby členské státy posílily sdílení zpravodajských informací se společnou zpravodajsko-analytickou složkou (SIAC) a zajistily lepší sdílení informací s institucemi a jinými subjekty EU.

Pro koordinovanější, soudržnější a účinnější řešení měnících se bezpečnostních výzev je zásadní **přeshraniční operativní spolupráce v oblasti prosazování práva**. Účinné operativní spolupráci mezi donucovacími orgány nadále brání přetrvávající právní a jurisdikční omezení, na které Komise poukázala v hodnocení týkajícím se provádění doporučení Rady o operativní spolupráci v oblasti prosazování práva z roku 2024¹⁹. Jak bylo oznámeno v Evropské strategii vnitřní bezpečnosti²⁰, Komise bude usilovat o vytvoření skupiny na vysoké úrovni pro budoucnost operativní spolupráce v oblasti prosazování práva, která vypracuje společnou strategickou vizi a navrhne konkrétní řešení k odstranění mezer v právních předpisech, zlepšení

---

¹⁹ Pracovní dokument útvarů Komise, posouzení provádění doporučení Rady (EU) 2022/915 ze dne 9. června 2022 o operativní spolupráci v oblasti prosazování práva členskými státy. SWD(2025) 36 final ze dne 31. ledna 2025.

²⁰ COM(2025) 148 final.

výměny informací a zajištění vysoké úrovně vnitřní bezpečnosti v celém schengenském prostoru.

Jedním z problémů, kterým čelí donucovací orgány, je zajištění **zákonného přístupu k údajům**. Pro zajištění svobody a bezpečnosti je nezbytné najít rovnováhu mezi bezpečností a soukromím. V návaznosti na doporučení přijatá skupinou na vysoké úrovni pro přístup k údajům pro účely účinného prosazování práva v květnu 2024 a na doporučení oznámená v Evropské strategii vnitřní bezpečnosti předloží Komise v první polovině roku 2025 plán, v němž stanoví právní a praktická opatření, která navrhuje přijmout k zajištění zákonného a účinného přístupu k údajům.

V neposlední řadě je třeba aktualizovat právní rámec pro **boj proti převaděčství migrantů**. Komise naléhavě vyzývá Evropský parlament a Radu, aby urychleně dokončily jednání o posílení úlohy Europolu v boji proti převaděčství migrantů²¹. Mezitím bude pokračovat činnost na modernizaci již dostupných nástrojů. V lednu 2025 Komise podpořila spuštění profesionální sítě vyšetřovatelů převaděčství migrantů online, kterou spravuje Evropské středisko pro boj proti převaděčství v rámci Europolu a jednotka EU pro oznamování internetového obsahu. Tato síť pomůže narušit zločinecké skupiny působící online. Druhá mezinárodní konference o převaděčství migrantů zhodnotí dosažený pokrok a podnítl další opatření na podporu konsolidace činnosti Globální aliance pro boj proti převaděčství migrantů.

Podobné iniciativy se uskutečnily v reakci na **obchod s drogami** a zaměřují se na zvyšování povědomí o faktorech, které jsou příčinou této rostoucí hrozby. Klíčem k řešení zneužívání komerční dopravy je spolupráce mezi veřejnými a soukromými zúčastněnými stranami, což podporuje Evropská aliance přístavů. Tato iniciativa bude součástí připravované strategie EU pro přístavy, kterou Komise plánuje přijmout v roce 2025, a jak bylo oznámeno v Evropské strategii vnitřní bezpečnosti, bude rozšířena i na menší a vnitrozemské přístavy.

4. Operační základna Schengenu: provádění

Skutečný úspěch Schengenu závisí především na tom, zda je systém účinně prováděn tisíci orgánů působících v terénu, včetně řady agentur EU. Pouze důsledná, kvalitní a koordinovaná činnost může proměnit politické závazky v praktickou realitu. Operační rámec Schengenu se opírá o pohraniční strážce, pracovníky donucovacích orgánů a imigrační orgány a je nezbytný k tomu, aby se ambiciózní vize Schengenu stala skutečným strategickým aktivem. Schengenské hodnotící a monitorovací činnosti provedené v roce 2024 odhalily, že základy Schengenu jsou sice stále pevné, ale v kritických oblastech přetrvávají určité nedostatky. Tyto nedostatky vyžadují cílená následná opatření, aby nenarušily integritu a celkovou bezpečnost schengenského prostoru.

---

²¹ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o posílení policejní spolupráce v souvislosti s předcházením, odhalováním a vyšetřováním převaděčství migrantů a obchodování s lidmi a o zvýšení podpory Europolu při předcházení těmto trestným činům a boji proti nim a o změně nařízení (EU) 2016/794 (COM(2023) 754 final); návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví minimální pravidla pro předcházení napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu v Unii a pro boj proti takovému napomáhání a kterou se nahrazuje směrnice Rady 2002/90/ES a rámcové rozhodnutí Rady 2002/946/SVV (COM/2023/755 final).

4.1 Posílení připravenosti daleko za našimi hranicemi

Schengen přináší evropským občanům a obyvatelům výhody především tím, že usnadňuje volný pohyb po celém schengenském prostoru bez kontrol na vnitřních hranicích. Tyto výhody se vztahují také na všechny státní příslušníky třetích zemí, kteří legálně žijí na území některé ze zemí schengenského prostoru.

V roce 2024 přesáhl celkový počet pravidelných cestujících v dobré víře (což znamená, že vstoupili buď se schengenským vízem, nebo měli nárok na bezvízový režim) půl miliardy²². Státní příslušníci třetích zemí mají u krátkodobých pobytů přístup do schengenského prostoru prostřednictvím jednotného **schengenského vízového systému**, pokud nemají nárok na bezvízový styk²³. Tento systém spolu s Evropským systémem pro cestovní informace a povolení, který má být zaveden v roce 2026, zajistí standardizované hraniční kontroly, bezpečnost a vstupní postupy pro krátkodobé pobyty ve všech zemích schengenského prostoru, čímž se zvýší jednotnost a efektivita řízení vnitřní mobility i vstupu a výstupu přes vnější hranice. Je to naše první linie obrany.

Úroveň provádění společných vízových pravidel je podle schengenských hodnotících a monitorovacích činností provedených v roce 2024 vysoká. Několik zemí schengenského prostoru rychle vyřešilo nedostatky související s efektivitou pracovního postupu na konzulátech, které vyřizují schengenská víza, nebo s jejich informačním systémem pro zpracování víz. V zemích, které vyřizují největší počet krátkodobých schengenských víz, je však stále zapotřebí určitých zlepšení, aby bylo možné vysoký počet žádostí efektivně vyřizovat.

Země na celém světě uznávají značné výhody práv a svobod spojených se Schengenem, které jsou zásadní pro globální propojenost a spolupráci. EU musí i nadále prosazovat **vysoké celosvětové standardy** pro správu hranic, spolupráci v oblasti prosazování práva a výměnu informací a zároveň důsledně chránit základní práva.

Prohlubování vztahů s partnerskými zeměmi v našem sousedství i mimo něj musí být i nadále spojeno s jednoznačným závazkem k dodržování našich vysokých standardů a sdílených hodnot. Třetí země, které mají nárok na bezvízový přístup nebo privilegované schengenské vztahy, musí nejen využívat jejich výhod, ale musí tyto základní závazky také dodržovat. To vyžaduje přísnější monitorování a odpovědnost. **Nová vízová strategie** Komise, která má být přijata v průběhu roku 2025, se bude zabývat úlohou vízové politiky jako hybné síly konkurenceschopnosti, jako páky pro posílení vnitřní bezpečnosti EU a pro zlepšení spolupráce se třetími zeměmi, mimo jiné v oblasti zpětného přebírání osob. V rámci strategie budou rovněž

---

²² Schengenský barometr+ z března 2025.

²³ Po individuálním posouzení, zda třetí země splňují přísné schengenské standardy, má EU v současnosti bezvízový režim s 61 zeměmi mimo EU, dvěma zvláštními administrativními oblastmi Číny (Hongkong a Macao) a jedním územním orgánem, který není uznán jako stát alespoň jedním členským státem EU (Tchaj-wan). V rámci tohoto režimu mohou občané zemí mimo EU s biometrickým pasem vstupovat do schengenského prostoru na krátkodobé pobyty bez nutnosti mít vízum. Platí princip vízové vzájemnosti, který umožňuje cestovat do těchto třetích zemí občanům EU.

zvážena opatření k usnadnění příchodu špičkových studentů, výzkumných pracovníků a kvalifikovaných pracovníků ze třetích zemí na podporu unie dovedností²⁴.

Vytváření podmínek pro větší soudržnost a integraci s **kandidátskými zeměmi EU** je příležitostí ke sdílení zkušeností a rozšíření základních hodnot a norem na naše sousedy. V posledních letech posílila svou podporu kandidátským zemím agentura Frontex. EU vyjednala dohody o postavení jednotek s Albánií, Bosnou a Hercegovinou, Moldavskem, Černou Horou, Severní Makedonií a Srbskem²⁵. V roce 2024 byla přítomnost agentury Frontex rozšířena na černo-horsko-albánskou hranici. Tyto dohody rozšiřují kriticky důležitou linii správy hranic za vnější hranice EU a pomáhají řešit potenciální rizika dříve, než se dostanou do EU.

V roce 2024 kandidátské země přijaly opatření k dosažení souladu s požadavky Schengenu, včetně opatření k zajištění vysokých standardů správy hranic, sladění vízových politik, boje proti organizovanému zločinu, terorismu a hybridním hrozbám a navázání spolupráce v oblasti prosazování práva. Akční plán EU pro západní Balkán²⁶ přinesl konkrétní pokrok v oblasti řízení migrace. Pokrok je však stále nerovnoměrný a je třeba přijmout další opatření, pokud jde o sladění vízového režimu a budování vnitrostátního rámce správy schengenského prostoru. Černá Hora a Srbsko podnikly aktivní kroky k vytvoření schengenského akčního plánu. Komise všechny kandidátské země EU pozorně sleduje. Orgány v kandidátských zemích budou postupně zapojovány do činností souvisejících se Schengenem, mimo jiné do činností v oblasti školení a monitorování.

Rozšíření znamená také přípravu na nové geopolitické výzvy v oblasti správy hranic a bezpečnostních hrozeb. Komise bude tuto činnost upřednostňovat v rámci svého přezkumu politiky a zaměří se na budování dynamického systému, který bude plně připraven vyrovnat se s budoucími potřebami a konfiguracemi.

Partnerské země usilují o prohloubení svých vazeb s členskými státy v schengenském prostoru s cílem navázat privilegované vztahy v oblasti správy hranic a bezpečnosti, které by přinesly hmatatelné výhody jejich občanům a užší mezilidské kontakty prostřednictvím usnadněného cestování v dobré víře a legální migrace. Agentura Frontex v současné době jedná o pracovních ujednáních s téměř 20 třetími zeměmi²⁷, která by mohla zahrnovat sdílení informací prostřednictvím systému EUROSUR a ujednání o analýze rizik. V zájmu dalšího posílení bezpečnosti schengenského prostoru Europol a členské státy EU v posledních letech zintenzivnily práci na zlepšení přenosu a zpracování informací z klíčových třetích zemí²⁸. Tento přístup zajišťuje účinné zpracovávání a sdílení příslušných údajů, zejména o osobách

---

²⁴ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o unii dovedností. COM(2025) 90 final ze dne 5. března 2025.

²⁵ Přestože dohoda o postavení jednotek s Bosnou a Hercegovinou se teprve dokončuje, dohody s Albánií, Moldavskem, Černou Horou, Severní Makedonií a Srbskem již byly podepsány a probíhají společné operace.

²⁶ Akční plán EU pro západní Balkán – Evropská komise.

²⁷ Albánie, Arménie, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Gambie, Jordánsko, Kanada, Kapverdy, Kosovo, Libanon, Mauritánie, Moldavsko, Maroko, Niger, Nigérie, Senegal, Severní Makedonie, Srbsko, Ukrajina a USA.

²⁸ Například v březnu 2025 podepsaly EU a Brazílie dohodu, která posiluje partnerství mezi Europolem a brazilskými donucovacími orgány a umožňuje výměnu operativních informací.

podezřelých z terorismu, s cílem přispět k odhalování bezpečnostních hrozeb na vnějších hranicích EU a předcházet jim.

Komise vítá úspěšné dokončení jednání o dohodách mezi EU a Islandem, respektive Norskem, které se týkají používání údajů jmenné evidence cestujících. Pravidla nejsou formálně součástí schengenského právního rámce, ale jakmile vstoupí v platnost, umožní těmto zemím schengenského prostoru předávat a zpracovávat tento typ údajů, čímž se výrazně zlepší schopnost schengenského prostoru bojovat proti terorismu a závažné trestné činnosti.

Schengenský cyklus 2025–2026: užší koordinace vnější činnosti Schengenu

Globální rozměr Schengenu hraje klíčovou roli také v boji proti **destabilizačním taktikám** používaným po celém světě, zejména v situacích geopolitického soupeření, jako je například taktika používaná Ruskem. Schengenský rámec umožňuje EU jednat kolektivně, například přijímáním opatření v rámci mechanismu pro pozastavení vízové povinnosti a sdružováním zdrojů, zejména agentur EU, k boji proti kritickým hrozbám. Zároveň se EU může zavázat ke koordinovanému přístupu ke třetím zemím, včetně postupů povolujících vstup do schengenského prostoru²⁹.

V roce 2024 Komise analyzovala provádění pokynů vydaných 30. září 2022 týkajících se obecného udělování víz ruským žadatelům. Z hodnocení vyplývá, že společná opatření vedla k významnému celkovému snížení počtu schengenských víz vydaných ruským státním příslušníkům, a to z více než 4 milionů víz vydaných v roce 2019 na 0,5 milionu v roce 2023. Mezi zeměmi schengenského prostoru jsou však nadále používány odlišné postupy, což by mohlo ohrozit bezpečnost EU. Některé země stále vydávají ruským státním příslušníkům vysoký počet turistických víz, což podkopává společné úsilí o posílení bezpečnosti. Proto je nezbytné upřednostnit důsledné provádění koordinovaných opatření vůči třetím zemím ve všech zemích schengenského prostoru, jak o tom jednala schengenská rada v březnu 2025.

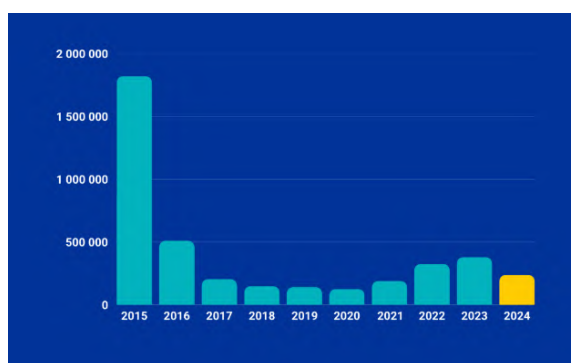
4.2 Posílení bezpečnosti osob prostřednictvím důkladné správy hranic a účinnějšího navracení

Kvalitní **evropská integrovaná správa hranic** je základem úspěchu schengenského prostoru. V roce 2024 byl schengenský prostor opět nejnavštěvovanější destinací na světě, přičemž 40 % celosvětového mezinárodního cestování se uskutečnilo na jeho vnějších hranicích. Tento významný objem cestujících bylo možné účinně zvládnout díky každodenní práci více než

²⁹ Sdělení Komise 1. o aktualizaci pokynů k obecnému udělování víz ruským žadatelům v návaznosti na rozhodnutí Rady (EU) 2022/1500 ze dne 9. září 2022 o úplném pozastavení uplatňování Dohody mezi Evropským společenstvím a Ruskou federací o usnadnění udělování víz občanům Evropské unie a Ruské federace a 2. o pokynech ke kontrolám ruských občanů na vnějších hranicích (C(2022) 7111 final).

120 000 pracovníků Evropské pohraniční a pobřežní stráže, ačkoli toto velké pracovní zatížení představuje pro orgány značné problémy.

Hnacím motorem migračních toků byly současně geopolitické a bezpečnostní konflikty, které správu vnějších hranic Schengenu dále komplikovaly, včetně taktiky, jak migraci využít k politickým účelům. Zintenzivnění úsilí EU, například prostřednictvím posílených partnerství se třetími zeměmi, vedlo k výraznému **snížení** počtu nedovolených překročení hranic. V roce 2024 bylo zaznamenáno přibližně 240 000 odhalených případů, což je nejnižší úroveň od roku 2021³⁰.

Počet nedovolených překročení hranic do EU (Frontex)

Kromě problému velkého přílivu cestujících, včetně těch, kteří se snaží podmínky vstupu obejít, jsou vnější hranice EU vystaveny i narůstajícím a složitějším **bezpečnostním hrozbám**. Pokračující násilí v oblasti Sahelu vede k vysídlování obyvatelstva a vytváří živnou půdu pro posilování sítí teroristických skupin, přičemž ruští žoldnéři mohou tuto spirálu násilí ještě zhoršovat a usnadňovat džihádistům nábor nových členů³¹. Stejně tak regionální krize mimo EU vytvářejí dominový efekt a poskytují teroristickým aktérům napříč celým ideologickým spektrem novou motivaci k náboru, mobilizaci nebo budování svých kapacit³². Ačkoli se zdá, že tyto hrozby jsou v současné době spíše místní nebo regionální povahy, stále vyžadují přísnou ostražitost na vnějších hranicích, aby se zabránilo návratu zahraničních teroristických bojovníků do EU a zmírnilo se riziko terorismu. Vnější hranice jsou také stále zranitelné vůči pašování nelegálního zboží, jako jsou drogy a střelné zbraně, což může podporovat organizovaný zločin.

Správa vnějších hranic EU je společnou odpovědností zemí schengenského prostoru a EU. Agentura **Frontex** v souladu se svým mandátem nadále poskytuje klíčovou podporu při správě hranic, přičemž ve státech Schengenu i třetích zemích je rozmístěno více než 2 600 příslušníků stálého útvaru a technických prostředků. V roce 2024 začala agentura Frontex zavádět svou novou operativní koncepci a velitelskou strukturu, která zajistí, že nasazení úředníci budou moci rychleji a pružněji reagovat na operační situaci. V návaznosti na významný pokrok dosažený v posledních letech a s ohledem na trvalé potřeby bude Komise pracovat na posílení

³⁰ Údaje agentury Frontex (14. ledna 2025). [Irregular border crossings into EU drop sharply in 2024](#) (Prudký pokles nedovolených překročení hranic do EU v roce 2024).

³¹ Strategická analýza rizik agentury Frontex 2024. [Strategic Risk Analysis 2024 Report.pdf](#).

³² COM(2025) 148 final.

této agentury, mimo jiné tím, že jí poskytne špičkové technologie pro dohled a informovanost o situaci. V této souvislosti je zásadní, aby země schengenského prostoru i nadále včas přispívaly Evropské pohraniční a pobřežní stráž, zejména pokud jde o personál a prostředky. Kromě toho Komise v zájmu dalšího zvýšení ochrany hranic a posílení spolupráce EU tváří v tvář vyvíjejícím se hrozbám navrhne v příštím roce posílení agentury Frontex.

Kromě zajištění zdrojů, které agentura Frontex potřebuje k podpoře společných operací v terénu, je zásadní, aby země schengenského prostoru zintenzivnily své úsilí, neboť v provádění postupů správy hranic přetrvávají značné nedostatky.

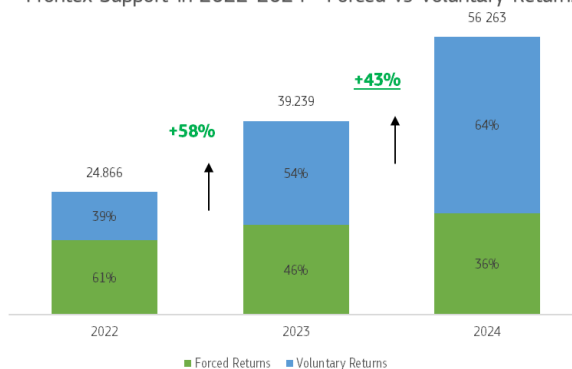
Tyto nedostatky v provádění se týkají zejména **hraničních kontrol**. Z schengenských hodnocení vyplývá, že téměř polovina všech zemí schengenského prostoru se potýká s nedostatky v oblasti lidských zdrojů, školení, provádění postupů hraničních kontrol a technických problémů, které mají vliv na funkčnost vybavení IT, zejména při používání Schengenského informačního systému. Přetrvávající nedostatky představují bezpečnostní mezeru v schengenském prostoru, a proto bude Komise ve spolupráci se zeměmi schengenského prostoru zkoumat příčiny nedostatečného pokroku. Komise podá zprávu o pokroku v této oblasti schengenské radě během schengenského cyklu 2025–2026.

Pokud jde o **ostrahu hranic**, některé země schengenského prostoru, které jsou vystaveny zvýšeným bezpečnostním hrozbám v důsledku vysokého rizika pašování drog ze třetích zemí a zvýšené migrace, vykazují velké nedostatky. Tato zranitelná místa se týkají především ostrahy námořních hranic. V minulém roce EU přidělila další finanční prostředky ve výši 378 milionů EUR v rámci Nástroje pro správu hranic a vízové politiky na podporu zemí schengenského prostoru při posilování jejich infrastruktury a kapacit v oblasti ostrahy hranic. Komise vyzývá země schengenského prostoru, aby urychlily opatření k zajištění toho, aby finanční prostředky směřovaly do oblastí s nejnaléhavějšími potřebami, a aby optimalizovaly využití dostupných technologií.

Účinnější správu vnějších hranic musí doprovázet účinná opatření pro **navracení** osob, které nemají zákonné právo na pobyt v členských státech. Cestující, kteří vstupují do schengenského prostoru na krátkodobý nebo dlouhodobý pobyt, musí splňovat všechny bezpečnostní požadavky a důsledně dodržovat povinnost opustit schengenský prostor ve stanovené lhůtě. Pokud tak neučiní, platí v schengenském prostoru soubor společných minimálních pravidel pro navracení osob bez práva na pobyt, včetně osob, které legální vstupní postupy obcházejí. Po zprovoznění Systému vstupu/výstupu se posílí prosazování práva tím, že se zlepší odhalování osob překračujících délku oprávněného pobytu, neboť ty představují významnou část cestujících, kteří nemají právo na pobyt a měli by se vrátit.

V roce 2024 se počet účinných návratů zvýšil téměř o 12 % oproti roku 2023 a dosáhl bezmála 123 400 návratů, k čemuž významně přispěl výrazný nárůst podpory agentury Frontex. V uvedeném roce agentura Frontex pomohla zemím schengenského prostoru s navracením více než 56 000 osob, což je o 43 % více než v předchozím roce. Nadále také narůstal počet dobrovolných návratů, a to z 54 % návratů v roce 2023 na 64 % v roce 2024.

Frontex Support in 2022-2024 - Forced vs Voluntary Returns

Navzdory tomuto pozitivnímu trendu zůstává značným problémem v celém schengenském prostoru **účinnost vnitrostátních systémů navracení**, neboť pouze 1 z 5 osob, které mají být navraceny, je skutečně navracena. Nejméně polovina všech zemí schengenského prostoru se stále potýká s vážnými obtížemi při provádění navracení a tyto obtíže jsou obzvláště výrazné v zemích s vyšším počtem navracených osob.

Používání společných záznamů pro státní příslušníky třetích zemí, kteří mají opustit schengenský prostor, v **Schengenském informačním systému** přispělo k efektivnějšímu navracení, přičemž došlo k výraznému zlepšení koordinace a sdílení informací. Systém však stále není dostatečně využíván jako společný nástroj pro identifikaci osob a podporu úsilí o navracení, neboť v řadě zemí schengenského prostoru je počet vytvořených záznamů o navracení o 60 % nižší než počet vydaných rozhodnutí o navracení. To znamená, že mohou existovat navracené osoby, které uprchly, ale v systému nejsou žádné informace k zajištění jejich návratu. Kromě toho v roce 2024 některé země schengenského prostoru nezahrnuly do žádného záznamu o navracení otisky prstů a mnohé země nezahrnuly doklady totožnosti a fotografie, i když je měly k dispozici. To vyžaduje naléhavá opatření na vnitrostátní úrovni.

K řešení specifických problémů spojených se státními příslušníky třetích zemí, kteří představují bezpečnostní hrozbu, poskytl koordinátor EU pro navracení pokyny k používání záznamů o navracení v Schengenském informačním systému a „bezpečnostního označení“, přičemž vycházel z praxe členských států.

Tematické hodnocení za rok 2024 zaměřené na účinnější navracení

Na podporu evropského systému navracení provedla Komise tematické schengenské hodnocení účinnosti systému navracení. Zjistila pokrok ve vývoji vnitrostátních systémů navracení, ale také odhalila, že situace je složitá, neboť vnitrostátní právní rámce a postupy se v jednotlivých zemích schengenského prostoru liší, což celkovou účinnost EU oslabuje.

Při hodnocení byly zjištěny **tři hlavní problémy**. Za prvé, chybějící analýza rizik, která by předvíдалa výkyvy v počtu navracených osob, brání vnitrostátním orgánům přijmout opatření v oblasti připravenosti, včetně integrovaného plánování zdrojů, zejména pro pohotovostní plánování. Za druhé, země schengenského prostoru čelí problémům při zajišťování bezpečnostního procesu navracení kvůli neefektivitě v klíčových fázích, včetně systému odvolání, účinné identifikace před návratem a dostatečné kontroly

dodržování povinnosti návratu. Za třetí, je třeba zlepšit operativní provádění záznamů o navrácení v rámci Schengenského informačního systému všemi vnitrostátními orgány, aby mohlo být v řízeních o navrácení dosaženo účinnějšího rozhodování.

Při řešení těchto problémů mohou země schengenského prostoru využít celou řadu **osvědčených postupů**. Některé země (Nizozemsko, Norsko) například zavedly pro všechny orgány zapojené do procesu navrácení integrované plánovací a kontrolní cykly, což umožňuje pravidelnou koordinaci a zajišťuje optimální přidělování zdrojů. Kromě toho se jako přínosné ukázalo používání IT nástrojů pro správu případů, které umožňují výměnu informací v reálném čase mezi různými orgány (Rakousko, Estonsko, Nizozemsko, Norsko). Stejně důležité jsou postupy, které jako klíčový krok v každém řízení o navrácení upřednostňují poradenství v oblasti navrácení přizpůsobené specifickým potřebám navrácených osob (Rakousko, Bulharsko, Nizozemsko, Norsko), což může výrazně zlepšit celkovou účinnost navrácení.

Současný stav už nadále není udržitelný. Komise proto navrhla nový právní rámec pro navrácení³³ a vyzývá spolunormotvůrce, aby rychle pokročili v jeho projednávání. Je načase překonat roztříštěná řešení a pokročit ve vzájemném uznávání a prosazování svých rozhodnutí a zároveň sdílet potřebné vnitrostátní a evropské zdroje tak, aby byly přínosné pro všechny, a navzájem uznávat své silné stránky, které přispívají k obecnému evropskému zájmu. Do dosažení dohody a uplatňování nového legislativního rámce pro navrácení osob vyzývá Komise země schengenského prostoru, aby neprodleně provedly doporučení vydaná v tematickém hodnocení, a optimálně tak využily stávající rámce a dosáhly lepších a rychlejších výsledků.

4.3 Vysoká úroveň koordinované činnosti v rámci schengenského prostoru

Vysoká úroveň informovanosti o situaci, zejména na vnějších hranicích, je základním předpokladem připravenosti v měnícím se bezpečnostním prostředí. Rámec EU již nabízí spolehlivé nástroje pro **informovanost o situaci a analýzu rizik**, jako je systém EUROSUR určený ke zlepšení správy vnějších hranic prostřednictvím integrace informací na vnitrostátní úrovni a na úrovni EU, včetně satelitních snímků, informačních systémů a aplikací pro podávání zpráv s cílem zvýšit orientaci v situaci na hranicích EU. Přibližně 50 % zemí schengenského prostoru se však stále potýká se značnými nedostatky, které často souvisejí s nedostatkem vyškoleného personálu a nedostatečnou spoluprací mezi orgány, což snižuje potenciál těchto nástrojů. S cílem odstranit zjištěné nedostatky a poskytnout zemím schengenského prostoru a agentuře Frontex praktické pokyny pro uplatňování a řízení systému EUROSUR přijala Komise v lednu 2025 doporučení, kterým se stanoví příručka pro systém EUROSUR³⁴.

V schengenském cyklu 2025–2026 je nutné navázat na stávající úsilí a udržet si náskok před nově se objevujícími hrozbami tím, že budeme mít jasný přehled o vývoji v terénu. To vyžaduje

³³ COM/2025/101 final.

³⁴ Doporučení Komise ze dne 17. ledna 2025, kterým se stanoví praktická příručka pro uplatňování a řízení EUROSURu („příručka pro EUROSUR“), C(2025) 117 final.

maximální využití dostupných nástrojů, jako je systém EUROSUR, a zavedení důkladnějšího a integrovanějšího analytického přístupu s aktivním zapojením agentur EU.

Jedním z nejučinnějších nástrojů prevence trestné činnosti a boje proti ní zůstává rychlá a účinná **výměna informací** mezi donucovacími orgány. Do konce roku 2024 měly všechny země schengenského prostoru provést nová pravidla směrnice o výměně informací³⁵ do svých vnitrostátních systémů, aby byla zajištěna bezproblémová a koordinovaná komunikace. Jedenáct zemí schengenského prostoru provedení této směrnice³⁶ dosud neoznámilo a sedm zemí oznámilo pouze její částečné provedení. Některé země dosud nevytvořily fungující jednotné kontaktní místo napojené na interoperabilní systém správy případů. Tato zpoždění znamenají ohrožení pro všechny. Je naléhavě nutné, aby všechny země dokončily právní i technické provádění, aby byla možná rychlá výměna informací mezi donucovacími orgány.

Rozšířené funkce rozsáhlých informačních systémů, zejména **Schengenského informačního systému**, ještě nedosáhly svého plného potenciálu při zvyšování bezpečnosti. Kromě toho se řada zemí schengenského prostoru stále potýká s problémy při zavádění kritických funkcí na vnějších hranicích, jako je například vyhledávání otisků prstů při používání **Vízového informačního systému**. Tyto potíže, které jsou z velké části způsobeny nedostatkem zdrojů, znamenají, že uvedené nástroje jsou využívány značně nedostatečně a v zabezpečení zůstávají kritické mezery. Bez cílených investic a pevného odhodlání Schengenský i Vízový informační systém plně zprovoznit zůstává jejich potenciál sloužit jako pevný a spolehlivý pilíř bezpečnosti nevyužit.

Vedle realizace bezproblémové výměny informací a pro doplnění našich opatření na vnějších hranicích je zapotřebí strukturovaná a účinná **přeshraniční operativní spolupráce v oblasti prosazování práva**.

Z diskusí vedených schengenským koordinátorem v rámci schengenského cyklu 2023–2024 a nedávných hodnotících návštěv některých zemí schengenského prostoru (Česko, Chorvatsko, Maďarsko a Slovensko) vyplynulo, že přeshraniční spolupráce, zejména v regionálních a příhraničních oblastech, se v uplynulém roce výrazně zlepšila. V roce 2024 bylo obnoveno několik dvoustranných a mnohostranných dohod, které mají orgánům pomoci převést tyto cíle spolupráce do praxe, včetně ustanovení o výkonu policejních a jiných veřejných pravomocí v příhraničních regionech uvedeného v revidovaném Schengenském hraničním kodexu.

V uplynulém roce se také zvýšil důraz na zavádění strategičtějších nástrojů, které uplatňují „přístup zaměřený na celou migrační trasu“ a které se zaměřují nejen na řešení bezprostředních rizik, jež se projevují na vnitřních hranicích, ale i na řešení hrozeb na vnějších hranicích. V roce 2024 byla dále posílena schengenská regionální iniciativa mezi Rakouskem, Bulharskem, Řeckem, Maďarskem, Rumunskem a Slovenskem. Nyní zahrnuje opatření na bulharsko-

---

³⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/977 ze dne 10. května 2023 o výměně informací mezi donucovacími orgány členských států a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2006/960/SVV. Úř. věst. L 134, 22.5.2023, s. 1.

³⁶ Dne 31. ledna 2025 zahájila Komise řízení o nesplnění povinnosti zasláním výzvy 18 členským státům (Belgii, Bulharsku, Česku, Dánsku, Německu, Estonsku, Řecku, Španělsku, Francii, Chorvatsku, Kypru, Lucembursku, Maltě, Nizozemsku, Polsku, Portugalsku, Rumunsku a Slovinsku).

turecké hranici, která mají účinněji zabránit hrozbám dříve, než se dostanou do schengenského prostoru. Podobně Chorvatsko, Itálie a Slovinsko zavedou společné hlídky na hranicích s Bosnou a Hercegovinou, čímž posílí regionální spolupráci.

Tento pozitivní vývoj potvrzuje potenciál doporučení Rady (EU) 2022/915 ze dne 9. června 2022 o operativní spolupráci v oblasti prosazování práva³⁷ a doporučení Komise ze dne 23. listopadu 2023 o alternativních opatřeních k ochraně vnitřních hranic³⁸. Země schengenského prostoru společně vyvinuly řadu nových postupů, mimo jiné společné policejní stanice a pravidelné společné analýzy přeshraničních rizik, které umožňují lepší přizpůsobení společných operací. Kromě toho několik zemí zavádí postup předávání, který zavedl revidovaný Schengenský hraniční kodex³⁹, jehož cílem je usnadnit přímé předávání nelegálních migrantů na vnitřních hranicích, přičemž probíhají opatření k zajištění jeho praktického uplatňování. Komise vyzývá země schengenského prostoru, aby úzce spolupracovaly se svými sousedy, zejména tam, kde byly obnoveny kontroly na vnitřních hranicích, aby vyvinuly nové iniciativy v oblasti spolupráce a umožnily cestujícím bezproblémové překračování vnitřních hranic.

Současně stále existuje nevyužitý potenciál operativní spolupráce při prosazování práva, neboť přístupy jednotlivých států se značně liší a ne vždy jsou zvažovány a prováděny strategicky. Přestože byly vyvinuty nové iniciativy a postupy, nejsou jednotně uplatňovány v celém schengenském prostoru a v mnoha případech nejsou považovány za součást širšího souboru schengenských bezpečnostních nástrojů. Existuje společný zájem posílit úsilí jednotlivých států a plně využít výhod užší spolupráce. To rovněž pomůže řešit narušení vnitřních hranic a zajistit správné fungování hraničních přechodů v rámci transevropské dopravní sítě (TEN-T).

Schengenská hodnocení v roce 2024 potvrdila, že řada zemí schengenského prostoru stále nemá právní rámec pro provádění účinné přeshraniční spolupráce, protože některé dohody jsou dosud zastaralé. V některých zemích existují také operační překážky, jako jsou omezení pro provádění dostatečného mobilního monitorování nebo právní omezení pro policii k získávání údajů o cestujících od provozovatelů trajektů. To v některých případech vedlo ke znovuzavedení kontrol na vnitřních hranicích, ačkoli v mnoha případech by bylo možné dosáhnout stejných výsledků, často účinněji a efektivněji, s využitím vnitrostátních policejních pravomocí.

Nápravná opatření jsou zvláště naléhavá pro ty země schengenského prostoru, které oznámily obnovení kontrol na vnitřních hranicích, neboť tyto kontroly představují odchylku od zásad, na nichž je schengenská spolupráce založena. Od dubna 2025 obnovilo nebo rozšířilo **kontroly na vnitřních hranicích deset zemí schengenského prostoru**.

Dne 10. července 2024 vstoupil v platnost revidovaný Schengenský hraniční kodex. Obsahuje aktualizovaný rámec pro znovuzavedení kontrol na vnitřních hranicích s jasnějšími lhůtami a

---

³⁷ Úř. věst. L 158, 13.6.2022, s. 53.

³⁸ Doporučení Komise ze dne 23. listopadu 2023 o spolupráci mezi členskými státy s ohledem na závažné hrozby pro vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek v prostoru bez kontrol na vnitřních hranicích. Úř. věst. L, 2024/268, 17.1.2024.

³⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1717 ze dne 13. června 2024, kterým se mění nařízení (EU) 2016/399, kterým se stanoví kodex Unie o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Úř. věst. L, 2024/1717, 20.6.2024).

přísnějšími povinnostmi v oblasti monitorování a podávání zpráv pro země schengenského prostoru i Komisi. Vstup revidovaného Schengenského hraničního kodexu v platnost se považuje za počátek platnosti nového právního rámce, což znamená, že lhůty a povinnosti podle nového kodexu se počítají od okamžiku prvního oznámení od jeho vstupu v platnost. Komise přijala vzor pro oznámení a zprávy, které mají členské státy předkládat při znovuzavedení ochrany vnitřních hranic.

Komise pečlivě sleduje činnost zemí schengenského prostoru a vede strukturovaný dialog se všemi dotčenými členskými státy, aby zjistila případné nedostatky nebo nesrovnalosti v uplatňování nových pravidel, včetně postupů předávání osob na vnitřních hranicích. Cílem probíhajících hodnocení je zajistit, aby všechna prováděná opatření byla přiměřená a nezbytná, a za druhé, aby bylo zaručeno, že oznámení o znovuzavedení kontrol na vnitřních hranicích budou přísně omezena na skutečné a odůvodněné případy, zejména v situacích, kdy daná opatření pouze posilují úsilí v oblasti policejní spolupráce.

Komise vítá posílení operativní spolupráce, a to i na regionální úrovni, a podporuje další iniciativy, jako je výkon policejních pravomocí v příhraničních oblastech, které jsou účinným nástrojem k řešení oprávněných obav členských států v oblasti migrace a bezpečnosti. Komise je i nadále odhodlána podporovat zásady volného pohybu a bezpečnosti v celém schengenském prostoru a v nadcházejícím schengenském cyklu bude podle potřeby přijímat další opatření, včetně vydávání stanovisek, jak je uvedeno v revidovaném Schengenském hraničním kodexu.

5. Priority schengenského cyklu 2025–2026

Výhody, které lidem v EU přinesl schengenský prostor, si před 40 lety, kdy pět zakládajících členských států podepsalo Schengenskou dohodu, dokázali představit jen stěží. Schengen se postupem času vyvinul v robustní a komplexní systém, který zajišťuje účinnou a koordinovanou správu vnějších hranic, bezpečnosti a migrace při plném respektování evropských hodnot a základních práv.

Aby bylo možné tyto úspěchy udržet a navázat na ně, vyžaduje schengenský prostor neustálou pozornost a odhodlání. Čtyřicet let po vzniku Schengenu je nezbytné vzít na vědomí, že geopolitické a bezpečnostní prostředí se změnilo, a podniknout kroky potřebné k zajištění toho, aby základy Schengenu byly dostatečně odolné a mohly čelit budoucím výzvám. Vzhledem k probíhajícímu procesu rozšiřování EU je to pro Komisi prioritou.

V **schengenském cyklu 2025–2026** je třeba posílit opatření ve třech hlavních oblastech. Za prvé je nezbytné konsolidovat **rámec správy**, aby se zlepšila **koordinace politik**. To poskytuje významné příležitosti k přijetí strukturovanějšího přístupu, který upřednostňuje účinné provádění, sdílení povinností a jasnou odpovědnost na všech úrovních.

Priorita 1: konsolidace rámce správy na základě pokroku dosaženého v uplynulém roce a za účelem zavedení strukturovanějšího přístupu zaměřeného na provádění, sdílení povinností a odpovědnost. Technické monitorování je sice i nadále důležité, ale není dostatečné, a proto je třeba posílit politickou správu, aby bylo možné dosáhnout hmatatelného pokroku.

- Na **úrovni EU** to vyžaduje vytvoření strukturovaného rámce pro sledování priorit, včetně většího politického dohledu. Komise bude v této oblasti úzce spolupracovat s předsednictvími Rady a zeměmi schengenského prostoru.
- Na **vnitrostátní úrovni** musí země schengenského prostoru dále rozvíjet účinné vnitrostátní systémy správy s posílením vnitřní koordinace všech záležitostí souvisejících se Schengenem. Kandidátské země EU si musí tyto vnitrostátní systémy správy před vstupem do EU rovněž vytvořit, aby se připravily na vstup do schengenského prostoru.

Za druhé, je zapotřebí strukturovaného a soudržného přístupu k **bezpečnosti**, který vyžaduje užší policejní spolupráci. Vzhledem k přetrvávajícím právním a operativním omezením bude třeba na evropské i vnitrostátní úrovni dále pracovat na posílení spolupráce mezi donucovacími orgány. Hlavním pilířem schengenského systému se musí stát komplexní přístup, který bude pokrývat celou škálu bezpečnostních hrozeb.

Priorita 2: strukturovaný a soudržný přístup k policejní spolupráci s cílem využít potenciál doporučení Rady o operativní spolupráci v oblasti prosazování práva a Schengenského hraničního kodexu a přejít k iniciativám pro regionální spolupráci, které uplatňují přístup zaměřený na celou migrační trasu.

- Na **úrovni EU** je třeba navázat na hlavní závěr hodnocení Komise týkající se doporučení v oblasti policejní spolupráce, v němž se uvádí, že „přetrvávající právní, technické a provozní problémy poukazují na limity současných nezávazných doporučení“. Bude zahájena strategická diskuse na úrovni EU s cílem vypracovat společnou vizi.
- Na **vnitrostátní úrovni** musí země schengenského prostoru přehodnotit dosavadní iniciativy v oblasti spolupráce s ohledem na širší rozměr hrozeb, které přesahují hranice bezprostředních sousedů a vyžadují koordinovanou reakci na problémy na celé trase. To vyžaduje využití všech nástrojů přeshraniční spolupráce, a to i v regionech při vnitřních hranicích, v souladu s revidovaným Schengenským hraničním kodexem. Schengenský koordinátor bude i nadále podporovat úsilí o operativní spolupráci při prosazování práva, mimo jiné navázáním užší spolupráce s donucovacími orgány kandidátských zemí EU.

Za třetí je třeba urychlit úsilí o splnění slibů **digitalizace** a v nadcházejících měsících dosáhnout klíčových milníků, aby se zajistilo, že Systém vstupu/výstupu a Evropský systém pro cestovní informace a povolení budou plně v souladu s novým harmonogramem. Je nezbytné vyhnout se dalším zpožděním, protože by to vedlo ke značným nákladům, jakož i k přetrvávání zranitelných míst v oblasti bezpečnosti, neúčinnosti správy hranic a promarnění příležitostí k zefektivnění migračních postupů.

Priorita 3: urychlení digitalizace postupů a systémů s cílem zvýšit bezpečnost a účinnost na vnějších hranicích EU a v prostoru bez kontrol na vnitřních hranicích.

- Na **úrovni EU** to vyžaduje důslednou politickou kontrolu dodržování milníků a revidovaného harmonogramu. Současně musí pokračovat strategické diskuse o širším rámci digitalizace, aby se odstranily nedostatky v oblasti bezpečnosti a účinnosti, včetně zabezpečení dokladů, řízení migrace a navracení.
- Na **vnitrostátní úrovni** by země schengenského prostoru měly lépe využívat stávající nástroje, zejména Schengenský a Vízový informační systém. Země schengenského prostoru musí uvést do provozu vybavení, postupy a systémy, které umožní včasné a účinné zavedení rámce interoperability, zejména Systém vstupu/výstupu, Evropský systém pro cestovní informace a povolení, systém Eurodac a Vízový informační systém.

Komise vyzývá schengenskou radu, aby tyto priority schválila na svém příštím zasedání v červnu 2025. Priority a úvahy předložené v tomto novém schengenském cyklu by měly být také základem pro intenzivnější politický dialog na vnitrostátní i evropské úrovni, a to jak v Evropském parlamentu, tak v Radě.